

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE “CAROL DAVILA”
1.2.	FACULTATEA DE MEDICINĂ
1.3.	DEPARTAMENTUL: ETICĂ ȘI INTEGRITATE ACADEMICĂ
1.4.	DISCIPLINA: Etica în comunicarea cu pacientul în condiții medicale specifice
1.5.	DOMENIUL DE STUDII: SĂNĂTATE
1.6.	CICLUL DE STUDII: LICENȚĂ
1.7.	PROGRAMUL DE STUDII: MEDICINĂ

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei din planul de învățământ: Etica în comunicarea cu pacientul în condiții medicale specifice				
2.2.	Codul disciplinei: DOI13S4M-5				
2.3.	Tipul disciplinei (DE/DS/DC): DC				
2.4.	Regimul disciplinei (DOB/DOP/DFA): DOP				
2.5.	Titularul activităților de curs: Conf. Univ. Dr. Monica Licu Sef de Lucr. Dr. Claudiu Gabriel Ionescu				
2.6.	Titularul activităților de seminar: Sef de Lucr. Dr. Adriana Cotel Asist.Univ.Dr.Dayeh Iulia Irena As. Univ. Dr. Raluca Adam As. Univ. drd. Smaranda Guțu				
2.7. Anul de studiu	II	2.8. Semestrul	II	2.9. Tipul de evaluare (E/C)	E

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică și de pregătire/studiu individual)

I. Pregătire universitară (predare, aplicare practică, evaluare)						
3.1. Nr ore pe săptămână	2	din care:	3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care:	3.5. curs	14	3.6. seminar/ laborator	14
Evaluare (nr. ore) : 1						
II. Pregătire/studiu individual						
Distribuția fondului de timp						ore
Studiu al suporturilor de curs, al manualelor, al cărților, studiu al bibliografiei minimale recomandate						10
Documentare suplimentară în bibliotecă, documentare prin intermediul internetului						
Desfășurare a activităților specifice de pregătire pentru proiect, laborator, întocmire de teme, referate						20

Pregătire pentru prezentări sau verificări, pregătire pentru examinarea finală	40
Consultații	4
Alte activități	
3.7. Total ore de studiu individual	74
3.9. Total ore pe semestru (3.4.+ 3.7.)	102
3.10. Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs cu videoproiector Conectare la internet Acces la resurse bibliografice
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	Conectare la internet pentru accesarea bazelor de date si resurselor electronice suplimentare

6. Rezultatele învățării*

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Cunoașterea conceptelor si modelelor relevante pentru domeniul comunicării medicale;	Explicarea coerentă a necesității adoptării unei anume abordări etice a comunicării medicale;	Respectarea modelelor și cadrelor de dezbateri pentru principalele aspecte ale eticii comunicării medicale
Cunoașterea conceptelor și teoriilor comunicării centrate pe pacient;	Utilizarea unui ansamblu de metode și tehnici specifice comunicării medicale bazate pe o conduită etică corectă;	Selectarea unei paradigme explicative și a unui instrument de măsurare adecvat pentru cazurile ori conduitele lipsite de etică și integritate în comunicare;
Cunoașterea aspectelor deontologice care au valoare și aplicabilitate generală în domeniul comunicării medicale;	Integrarea conceptelor și modelelor teoretice aferente comunicării etice în dezvoltarea profesionistului din domeniul medical;	Aplicarea principiilor etice în proiectarea, derularea și implementarea unui proiect de analiză a comunicării medicale;

Însușirea într-un mod adecvat a conceptelor specifice comunicării medicale în dezvoltarea unei cariere profesionale responsabile.	Analizarea critică a conceptelor și teoriilor din domeniul comunicării medicale și manifestarea unei atitudini nediscriminatorii și obiective în procesele de cercetare;	Asumarea rolului de a identifica și soluționa problemele cu implicații de natură etică (dileme etice), a abaterilor de la conduita și a dilemelor morale în cazul comunicării medicale
---	--	--

7. Obiectivele disciplinei (corelate cu rezultatele învățării)

7.1. Obiectivul general	Dezvoltarea capacității viitorilor medici de a integra principiile eticii și ale comunicării centrate pe pacient în practica medicală, prin cunoașterea modelelor teoretice, aplicarea tehnicilor de comunicare eficientă și asumarea unei conduite profesionale bazate pe valori, empatie și responsabilitate.
7.2. Obiective specifice	- Înțelegerea conceptelor fundamentale de comunicare medicală și a teoriilor comunicării centrate pe pacient. - Explicarea și interpretarea principalelor modele de comunicare etică în relația medic - pacient, medic - aparținător și medic - echipă. - Identificarea și analiza dilemelor etice și a situațiilor de comunicare cu risc crescut - Aplicarea strategiilor de comunicare adaptate contextelor speciale: vești proaste, sfârșitul vieții, adicției, situații de criză. - Promovarea responsabilității etice, a confidențialității și a unei conduite centrate pe siguranța pacientului. - Cultivarea rezilienței și a echilibrului emoțional în situațiile dificile de comunicare medicală.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1 Bazele comunicării medicale etice, Etica în comunicarea centrată pe pacient și relația medic pacient	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Analiza de studii de caz Tehnicile audiovizuale Conversația Clarificarea conceptuală	Videoproiector necesar
Curs 2 Mindfulness și comunicarea hipnotică în relația cu pacientul, Comunicarea etică și psiho- educația pacientului și	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Analiza de studii de caz	Videoproiector necesar

apartenenților	Tehnicile audiovizuale Conversația Clarificarea conceptuală	
Curs 3 Sănătate publică, mass-media și social media în comunicare medicală etică, Comunicarea etică în psihiatrie	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Analiza de studii de caz Tehnicile audiovizuale Conversația Clarificarea conceptuală	Videoproiector necesar
Curs 4 Provocări etice în comunicarea medicală și consecințele acesteia. Etica comunicării cu pacienții care experimentează medicalizarea și auto-medicația, Comunicarea etică în transplant și donare	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Analiza de studii de caz Tehnicile audiovizuale Conversația Clarificarea conceptuală	Videoproiector necesar
Curs 5 Comunicarea etică în oncologie, Comunicarea etică la sfârșitul vieții	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Analiza de studii de caz Tehnicile audiovizuale Conversația Clarificarea conceptuală	Videoproiector necesar
Curs 6 Provocările psihologice și etice ale comunicării digitale, Comunicarea în echipele multidisciplinare	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Analiza de studii de caz Tehnicile audiovizuale Conversația Clarificarea conceptuală	Videoproiector necesar
Curs 7 Comunicarea etică în adicții, situații de criză și comportament suicidar, Neuro-comunicarea în relația medic-pacient. Cum influențează neuroștiințele comunicarea, percepția și răspunsurile pacienților	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată Analiza de studii de caz Tehnicile audiovizuale Conversația Clarificarea conceptuală	Videoproiector necesar
Bibliografie recentă: • Smajdor, A., Herring, J., & Wheeler, R. (2022). <i>Oxford Handbook of Medical Ethics and Law</i>. Oxford University Press. • Vraști, R. (2024). <i>Introducere în filosofia medicală</i>. ArtPress. • Vraști, R. (2024). <i>Despre psihoterapie</i>. ArtPress. • Zwitter, M. (2019). <i>Medical ethics in clinical practice</i>. Springer. • Back, A. L. et al. (2009). <i>Mastering communication with seriously ill patients: Balancing</i>		

<i>honesty with empathy and hope.</i> Cambridge University Press. Roter, D. L., & Hall, J. A. (2016). <i>Doctors talking with patients/patients talking with doctors: Improving communication in medical visits</i> (2nd ed.). Praeger.		
8.2. Laborator/ lucrare practică	Metode de predare	Observații
LP 1 Modelul Calgary-Cambridge: structura unei comunicări etice și eficiente și comunicarea bidirecțională, Înțelegerea perspectivei pacientului, construirea unei relații, implicarea în luarea deciziilor Respectarea convingerilor personale și culturale ale pacienților	Dezbateri Conversația Studii de caz Expunerea Exerciții pe baza bibliografiei indicate pentru cursul aferent tematicii	
LP 2 Mindfulness-ul și comunicarea hipnotică instrumentele medicilor în a fi mai atenți și empatici în comunicarea cu pacienții. Auto-reglarea în gestionarea răspunsurilor emoționale ale medicilor în interacțiunile etice cu pacienții Tehnici bazate pe mindfulness Exerciții de mindfulness/ comunicare hipnotică și tehnici de autoreflexie pentru îmbunătățirea interacțiunilor cu pacienții Conflicte etice și comunicare cu aparținători dificili Etica grijii	Conversația Studii de caz Expunerea Sinteza cunoștințelor Dezbateri Prezentări Activități de grup – Simulare medicală Exerciții pe baza bibliografiei indicate pentru cursul aferent tematicii	
LP 3 Comunicarea în sănătate în era digitală: responsabilități etice Mass media: între informare, senzaționalism și etică Confidențialitatea și dezvăluirea informațiilor în situații critice. Managementul crizelor psihiatrice prin comunicare Stigmatizarea și prejudecățile în comunicarea psihiatrică.	Conversația Studii de caz Expunerea Sinteza cunoștințelor Clarificare conceptuală Dezbateri Prezentări Activități de grup Sesiune Q & A	
LP 4 Dileme etice în comunicare.	Conversația Studii de caz	

Manipulare vs. persuasiune în comunicarea medicală. Impactul comunicării neetice. Comunicarea etică în transplant și donare și la sfârșitul vieții	Expunerea Sinteza cunoștințelor Clarificare conceptuală Dezbateri Prezentări	
LP 5 Comunicarea veștilor proaste conform modelului SPIKES Comunicarea diagnosticului și a prognosticului în oncologie Abordarea cazurilor în care pacienții sunt influențați de presiunile externe Etica în consilierea pacienților pentru a evita supradiagnosticarea și prescripțiile excesive. Autonomie vs. responsabilitate în auto-medicație Modelul KPP	Conversația Studii de caz Expunerea Sinteza cunoștințelor Clarificare conceptuală Dezbateri Prezentări Exerciții pe baza bibliografiei indicate pentru cursul aferent tematicii	
LP 6 Fenomenul de “depersonalizare” a pacientului în online Asimetria comunicării în online Empatie digitală Activitate practică de grup bazată pe Teoria Dilemei Prizonierului Activitate practică de grup bazată pe dinamica grupurilor și tipuri de comunicare în grupuri	Studiu individual Tehnicile audiovizuale Conversația Studii de caz Expunerea Sinteza cunoștințelor Clarificare conceptuală Dezbateri Prezentări Activități de grup Exerciții pe baza bibliografiei indicate pentru cursul aferent tematicii Simulare medicală Joc de rol	
LP 7 Tehnici de comunicare care susțin prevenirea suicidului și reducerea stigmatizării. Evaluarea riscului suicidar și comunicarea în situații de criză. Particularități ale comunicării cu persoanele aflate în situații vulnerabile legate de adicții și crize psihologice. Tehnici din neuroștiințe aplicate Neurofeedback simplificat Tehnici de respirație ghidată Neuroștiințele și durerea: când comunicarea influențează	Studiu individual Tehnicile audiovizuale Conversația Studii de caz Expunerea Sinteza cunoștințelor Clarificare conceptuală Dezbateri Prezentări Activități de grup Exerciții pe baza bibliografiei indicate pentru cursul aferent tematicii	

percepția. Comunicare și neuroaderența: activarea motivației pacientului		
Bibliografie recentă: • Vraști, R. (2012). <i>Ghid practic de intervenție în criză</i>. www.vrasti.org • National Institute for Health and Care Excellence. (2019). <i>Patient experience in adult NHS services: Improving the experience of care for people using adult NHS services</i> (NICE Guideline No. 86). https://www.nice.org.uk/guidance/ng86 • American Medical Association. (n.d.). <i>AMA Code of Medical Ethics: Opinions on patient–physician relationships</i>. https://code-medical-ethics.ama-assn.org/		

9. Evaluarea

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Cunoașterea conceptelor și teoriilor din domeniul studiat și capacitatea de a le corela	Test grilă cu întrebări de cunoștințe teoretice (30 întrebări test grilă cu răspunsuri tip complement simplu, 15 răspunsuri corecte nota 5)	90/100
9.5. Seminar/ laborator	Participarea la activitatea grupei	Proiect/dezbateri în grupă	10/100
9.5.1. Proiect individual (dacă există)	-	-	-
9.6. Standard minim de performanță			
• Obținerea unei note minime de 5 la evaluarea finală scrisă. • Minim 75% prezență la lucrări practice. • Definirea corectă a conceptelor de bază ale fiecărei teme. • Recunoașterea principalelor teorii și paradigme asociate comunicării etice.			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de
laborator

Semnătura directorului de departament

Data avizării în Consiliul
Departamentului: